

OBSAH

Predhovor.....	9
VŠEOBECNÁ ČASŤ (V. Lechta)	
1 Narušená komunikačná schopnosť	13
2 Ciele diagnostiky narušenej komunikačnej schopnosti.....	15
3 Metódy a techniky diagnostiky narušenej komunikačnej schopnosti.....	16
4 Princípy diagnostiky narušenej komunikačnej schopnosti.....	17
5 Špecifiká a priebeh diagnostiky narušenej komunikačnej schopnosti.....	18
6 Orientačné vyšetrenie.....	20
7 Základné vyšetrenie.....	22
7.1 Nadviazanie kontaktu.....	22
7.2 Zostavenie anamnézy.....	24
7.3 Vyšetrenie sluchu.....	25
7.3.1 Orientačné vyšetrenie sluchu.....	25
7.3.2 Vyšetrenie fonematickej diferenciácie.....	26
7.4 Vyšetrenie porozumenia reči.....	26
7.5 Vyšetrenie rečovej produkcie.....	27
7.6 Vyšetrenie motoriky.....	29
7.7 Vyšetrenie laterality.....	29
7.8 Preskúmanie sociálneho prostredia.....	30
8 Špeciálne vyšetrenie.....	30
9 Písanie nálezu.....	31
ŠPECIÁLNA ČASŤ	
1 Špeciálne vyšetrenie narušenej komunikačnej schopnosti, jeho ciele a problémy (V. Lechta).....	37
2 Diagnostika narušeného vývinu reči (M. Mikulajová).....	39
2.1 Narušený vývin reči, jeho etiológia a patogenéza.....	39
2.1.1 Terminologické vymedzenie narušeného vývinu reči.....	39
2.1.2 Etiológia a patogenéza narušeného vývinu reči.....	41
2.1.3 Prehľad doterajších prístupov k diagnostike narušeného vývinu reči.....	42
2.1.4 Súčasné smery v diagnostike narušeného vývinu reči.....	44
2.1.5 Súčasný stav diagnostiky narušeného vývinu reči na Slovensku.....	45
2.2 Moderné trendy v diagnostike narušeného vývinu reči.....	46
2.2.1 Oblasti hodnotenia jazykových schopností.....	46
2.2.2 Stratégie diagnostiky narušeného vývinu reči.....	46
2.2.2.1 Testovanie.....	47
2.2.2.2 Kriteriaálne orientované vyšetrenia.....	48
2.2.2.3 Procesovo orientovaná diagnostika.....	49
2.2.2.4 Jazykový prístup.....	50
Štádiá vývinu reči.....	50
Zaznamenávanie vzoriek spontánnej reči.....	50
Analýza vzoriek spontánnej reči.....	51
2.2.2.5 Diagnostika raného kognitívneho a komunikačného správania.....	53
2.3 Metodika vyšetovania narušeného vývinu reči.....	54
2.3.1 Ciele vyšetrenia a diagnostické otázky.....	54
2.3.2 Plán vyšetrenia.....	56
2.3.3 Metódy diagnostiky narušeného vývinu reči.....	57
2.3.3.1 Anamnéza.....	57
2.3.3.2 Vyšetrenie reči.....	57
Základné diagnostické možnosti.....	57
Metodiky hodnotenia rečových schopností.....	58
Heidelbergský test rečového vývinu.....	60
2.3.3.3 Neuropsychologické vyšetrenie.....	60
2.3.3.4 Diagnostika intelektových schopností.....	61
2.3.3.5 Diagnostika grafomotorických schopností.....	62

2.3.3.6 Diagnostika ďalších oblastí psychického vývinu.....	62
2.3.4 Interpretácia a využitie výsledkov diagnostiky.....	63
3 Diagnostika porúch zvuku reči (A. Kerekrétiová).....	68
3.1 Poruchy nosovej rezonancie.....	68
3.1.1 Etiopatogenéza porúch nosovej rezonancie.....	68
3.1.2 Diagnostika porúch nosovej rezonancie.....	70
3.1.2.1 Základné vyšetrovacie skúšky.....	70
3.1.2.2 Prístrojové vyšetrovacie techniky.....	71
3.1.2.3 Diagnostické postupy založené na akustickej analýze a subjektívnom hodnotení.....	72
3.1.3 Metodika vyšetrovania porúch nosovej rezonancie.....	73
3.2 Palatolália.....	80
3.2.1 Etiopatogenéza palatolálie.....	80
3.2.2 Diagnostika palatolálie.....	82
3.2.2.1 Vyšetrovanie nosovej rezonancie.....	83
3.2.2.2 Hodnotenie artikulácie.....	84
3.2.2.3 Hodnotenie zrozumiteľnosti reči.....	85
3.2.2.4 Diagnostika velofaryngálnej insuficiencie.....	86
3.2.2.5 Diagnostika narušeného vývinu reči u detí s palatoláliou.....	88
3.2.2.6 Diagnostika porúch hlasu.....	88
3.2.2.7 Diagnostika narušeného koverbálneho správania.....	89
3.2.3 Metodika vyšetrovania palatolálie.....	90
4 Diagnostika porúch hlasu (A. Kerekrétiová).....	101
4.1 Poruchy hlasu, ich etiológia a patogenéza.....	101
4.1.1 Terminologické vymedzenie, výskyt a klasifikácia.....	101
4.1.2 Etiológia porúch hlasu.....	103
4.1.2.1 Orgánové príčiny.....	103
4.1.2.2 Funkčné príčiny.....	104
4.1.2.3 Psychogéne príčiny.....	104
4.1.2.4 Iné príčiny.....	105
4.2 Moderné trendy v diagnostike porúch hlasu.....	105
4.2.1 Objektívne hodnotenie hlasu.....	106
4.2.2 Subjektívne hodnotenie hlasu.....	107
4.2.3 Najčastejšie používané diagnostické postupy a ich hodnotenie.....	107
4.3 Metodika vyšetrovania porúch hlasu.....	112
5 Diagnostika dyslálie (V. Nádvořníková).....	122
5.1 Dyslálie, jej etiológia a patogenéza.....	122
5.1.1 Terminologické vymedzenie dyslálie.....	122
5.1.2 Etiológia a patogenéza dyslálie.....	122
5.1.2.1 Vnútorne príčiny.....	123
5.1.2.2 Vonkajšie príčiny.....	125
5.2 Moderné trendy v diagnostike dyslálie.....	125
5.2.1 Skriningové vyšetrenie dyslálie.....	125
5.2.2 Klinický diagnostický postup pri dyslácii.....	126
5.2.2.1 Komunikatívne, neformálne vyšetrenie rečovej produkcie.....	126
5.2.2.2 Kvantitatívne metódy vyšetrovania dyslálie.....	126
5.2.2.3 Záznam vyšetrenia.....	127
5.2.3 Rozbor a hodnotenie vyšetrenia dyslálie.....	128
5.2.3.1 Hodnotenie zrozumiteľnosti reči.....	128
5.2.3.2 Klasifikácia rozsahu postihnutia reči.....	128
5.2.3.3 Porovnanie chybných produkcií s normami.....	129
5.2.4 Rozbor fonologických príznakov.....	130
5.2.4.1 Chybné fonologické vzory.....	131
5.2.4.2 Simplifikovaná analýza.....	132
5.2.4.3 Počítačová analýza.....	133
5.2.4.4 Výskyt väčšieho počtu fonologických príznakov.....	133
5.2.4.5 Výskyt nezvyčajne chybných fonologických vzorov.....	133
5.2.4.6 Podmienky výskytu fonologických príznakov dyslálie.....	133
5.2.4.7 Kontextuálna analýza.....	134
5.3 Metodika vyšetrovania dyslálie.....	135

5.3.1 Všeobecný prehľad vyšetrovania dyslálie.....	135
5.3.2 Systematické vyšetovanie dyslálie.....	135
5.3.3 Kvantifikácia chybnnej rečovj produkcie.....	136
5.3.4 Poznámky k rečovj produkcii.....	136
5.3.5 Vyšetrenie sluchu.....	136
5.3.6 Vyšetrenie artikulačných orgánov.....	136
5.3.7 Vyšetrenie motoriky.....	136
5.3.8 Laboratórne metódy vyšetrovania reči.....	137
5.3.9 Rozbor získaných výsledkov vyšetrení a ich hodnotenie.....	137
5.3.9.1 Klasifikácia dyslálie.....	137
5.3.9.2 Rozbor fonologických príznakov.....	138
5.3.10 Vyšetovanie výslovnosti samohlások.....	139
5.3.11 Vyšetovanie výslovnosti spoluhlások.....	140
5.3.12 Poznámky ku kontextuálnej analýze.....	143
5.3.13 Konečná diagnóza a epikríza.....	143
5.3.14 Záznamový hárok.....	143
6 Diagnostika afázie (Z. Cséfalvay).....	146
6.1 Afázia, jej etiológia a patogenéza.....	146
6.1.1 Etiológia a patogenéza afázie.....	147
6.1.2 Klasifikácia afázie.....	149
6.1.2.1 Bostonská klasifikácia afázie.....	150
6.1.2.2 Lurijova klasifikácia afázie.....	150
6.2 Moderné trendy v diagnostike afázie.....	151
6.2.1 Minnesota Test for Differential Diagnosis of Aphasia (MTDDA).....	153
6.2.2 Porch Index of Communication Ability (PICA).....	154
6.2.3 Boston Diagnostic Aphasia Examination (BDAE).....	154
6.2.4 Western Aphasia Battery (WAB).....	155
6.2.5 Aachener Aphasia Test (AAT).....	155
6.2.6 Token test a jeho modifikácie.....	156
6.2.7 Tradícia a súčasný stav diagnostiky afázie na Slovensku.....	157
6.2.8 Diagnostika funkčnej komunikácie afatikov.....	157
6.2.9 Lurijovský prístup k diagnostike afázie.....	158
6.3 Metodika vyšetrovania afázie.....	160
7 Diagnostika dyzartrie (Z. Cséfalvay).....	176
7.1 Dyzartria, jej etiológia a patogenéza.....	176
7.2 Moderné trendy v diagnostike dyzartrie.....	178
7.3 Metodika vyšetrovania dyzartrie.....	180
7.3.1 Vyšetrenie dýchania.....	180
7.3.2 Vyšetrenie artikulácie.....	181
7.3.3 Vyšetrenie fonácie.....	181
7.3.4 Vyšetrenie rezonancie.....	181
7.3.5 Hodnotenie súvislého rečového prejavu.....	181
8 Diagnostika mutizmu (J. Pečenák).....	187
8.1 Mutizmus, jeho etiológia a patogenéza.....	187
8.1.1 Terminologické vymedzenie mutizmu.....	187
8.1.2 Etiopatogenéza mutizmu.....	188
8.2 Moderné trendy v diagnostike mutizmu.....	190
8.3 Metodika vyšetrovania mutizmu.....	191
9 Diagnostika detského autizmu (J. Pečenák).....	196
9.1 Detský autizmus, jeho etiológia a patogenéza.....	196
9.1.1 Terminologické vymedzenie detského autizmu.....	196
9.1.2 Etiopatogenéza detského autizmu.....	199
9.2 Moderné trendy v diagnostike detského autizmu.....	201
9.3 Metodika vyšetrovania detského autizmu.....	204
10 Diagnostika brblavosti (Z. Tarkowski).....	210
10.1 Brblavosť, jej etiológia a patogenéza.....	210
10.1.1 Terminologické vymedzenie brblavosti.....	210
10.1.2 Etiopatogenéza brblavosti.....	214
10.2 Moderné trendy v diagnostike brblavosti.....	216

10.3 Metodika vyšetřování brblavosti.....	219
11 Diagnostika poruch čtené a psané řeči (Z. Matějček).....	223
11.1 Poruchy čtené a psané řeči, jejich etiologie a patogeneze.....	223
11.1.1 Pojmové vymezení poruch čtené a psané řeči.....	223
11.1.2 Krátce z historie.....	225
11.1.3 Výskyt poruch čtené a psané řeči.....	226
11.2 Moderní trendy v diagnostice poruch čtené a psané řeči.....	226
11.2.1 Neuropsychologie řeči a specifických poruch učení.....	226
11.2.2 Rozdíly podle pohlaví.....	228
11.2.3 Psychické podmínky pro učení čtení.....	228
11.3 Metodika vyšetřování poruch čtené a psané řeči.....	229
11.3.1 Diagnostika.....	229
11.3.2 Školní dokumentace.....	229
11.3.3 Rozhovor s rodiči.....	230
11.3.4 Vyšetření dítěte.....	230
11.3.4.1 Zkouška čtení.....	230
11.3.4.2 Zkoušky psaní a pravopisu.....	232
11.3.4.3 Vyšetření inteligence.....	233
11.3.4.4 Speciálně zaměřené zkoušky.....	233
11.3.5 Výhledy.....	234
12 Diagnostika zajakavosti (V. Lechta).....	236
12.1 Zajakavost, její etiologie a patogenéza.....	236
12.2 Moderní trendy v diagnostice zajakavosti.....	238
12.2.1 Ťažiská moderních diagnostických přístupů.....	239
12.2.1.1 Možnosti kvantifikace.....	239
12.2.1.2 Přídavné symptomy.....	240
12.2.2 Ťažiská modernej diferenciálnej diagnostiky.....	240
12.2.2.1 Kritérium konštantnosti príznakov.....	241
12.2.2.2 Kritérium spôsobu opakovania.....	242
12.3 Metodika vyšetřování zajakavosti.....	243
12.3.1 Materiál na hodnotenie.....	243
12.3.1.1 Spontánny rečový prejav.....	244
12.3.1.2 Čítanie štandardného textu (školský vek, dospelí).....	244
12.3.1.3 Opis situačných obrázkov (predškolský vek).....	245
12.3.1.4 Balbutiogram.....	245
12.3.2 Meradlá, kritériá hodnotenia.....	245
12.3.2.1 Hodnotenie symptómov.....	245
12.3.2.2 Kritériá pre diferenciálnu diagnostiku.....	246
Literatúra.....	251
Register.....	263